

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Menzionări nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrație
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
W. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bornat, Julius Le-
opold (VII. Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și în vo-
luntate. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe ea
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Se primesc la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colecțori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgului nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 129.

Brașov, Luni-Marti 16 (29) Iunie

1909.

Cătră cetitorii foaiiei noastre.

O lămurire pentru viitor și o rugare.

Prin trecerea din viață a fostu-
lui său director, a regretatului Aurel
Mureșianu, „Gazeta“ a ajuns la o nouă
răspântie în drumul său de aproape
trei sferturi de veac.

Ce se va întâmpla cu ea în viitor?

Apune-va și dânsa de-odată cu
punerea în mormânt a conducătorului
său de până acum, — sau va urma
a eși mai departe?... Și dacă va eși,
ce cale va urma de aci înainte?

Iată niște întrebări, pe care le
poate pune cu drept cuvânt ori-care
cetitor și la care suntem dator, noi,
urmașii celui răposat, a da răspuns
lămurit.

Ce privește întrebarea cea din-
tâiu, anume dacă „Gazeta“ va conti-
nua a eși mai departe, — răspunsul
nostru este: *da!* Urmașii lui Aurel
Mureșianu sunt firm hotărâți a o sus-
ține și mai departe, câtă vreme vor
afla sprijin din partea publicului ceti-
tor și câtă vreme vor avea convinge-
rea, că vechia foaie face în adevăr
serviciu cauzei naționale.

Deși „Gazeta“ nu este și n'a fost
niciodată organul vre-unei grupări și
proprietatea vre-unei societăți, ci o
întreprindere particulară, proprietatea
privată, mai întâiu a fericitului George
Barițiu și apoi a familiei Mureșianu,
totuși prin existența sa de aproape
trei sferturi de veac și prin modul,
cum a îmbrățișat dela început cauza
obștească a neamului românesc, ea a
ajuns o avere a neamului întreg, a-
nălele, în care s'au însemnat întâm-
plările, bune sau rele, a unei părți
considerabile din poporul nostru, car-
tea, care cuprinde bucuriile și durerile,
— mai cu seamă durerile, —
dorințele și aspirațiile tuturor ace-
lor, cari avem același trecut, cari
grăim același graiu, cari păstrăm a-
celeași obiceiuri și pe cari ne așteaptă
același viitor în această frumoasă, dar
până acum atât de nenericată patrie.

A risipi această avere, a lăsa
în părgănire această carte, credem,
că nu suntem în drept, căci așa ceva
ar fi o pagubă națională.

Un organ de publicitate, care a
trăit cu cinste timp de 71 ani, „Nes-
torul presei române“, cum se numește
cu drept cuvânt, nu trebuie lăsat să
se prăpădească cu nici un preț.

Aceasta o pretinde însăși dem-
nitatea noastră națională; dar o pre-
tind și împrejurările grele, prin care
trecem și în vederea cărora ori ce
slăbire a legăturilor dintre noi trebuie
evitată, chiar dacă ar trebui să adu-
cem cele mai mari jertfe.

Și gata suntem a jertfi tot ce
ne stă în putință: muncă și timp,
liniște și sănătate, siguranță perso-
nală și libertate, viața chiar, — în-
tocmai ca și fericirii noastre înaintași,
și în deosebi ca și de curând răpo-
satul Aurel Mureșianu, numai să știm,
că prin scrisul nostru aducem în ade-
văr un folos iubitului nostru neam
românesc.

În schimb nu așteptăm alta, de-
cât sprijinul, de care s'a bucurat și
până acum foaia noastră din partea
publicului românesc, încrederea, de
care a fost învrednicită sub fericirii
noștri înaintași și simpatia, cu care
a fost primită de șapte decenii și
mai bine atât în casele spațioase ale
celor cu avere, cât și în colibele umi-
lite ale săracilor.

Cât pentru direcția, ce o va
urma „Gazeta“ de aci înainte, vom
zice și noi cu mult regretatul Aurel
Mureșianu: „*Cetii cei 70 ani ai „Ga-
zetei“ și veți găsi spiritul, dela care
nu ne vom abate!*“

Programul „Gazetei“ va fi și în
viitor programul politic tradițional al
poporului nostru, pe care așa de
limpede și așa de elocent l'a resumat
părintele canonic Dr. Augustin Bunea
în discursul funebru, rostit Miercurea
trecută în capela cimiteriului din
Groaveri, și a cărui cvintesență este:

„*Credincioși Tronului, credin-
cioși pământului, pe care ne-am nă-
scut, dar mai presus de toate credin-
cioși neamului, din care facem parte
și a cărui consolidare, înălțare și în-
florire e ținta finală a tuturor nău-
nelor noastre.*“

„Gazeta“ va fi și în viitor aceea,
ce a fost până acum: *susținătoarea
credincioasă a legăturilor cu trecu-
tul nostru național, propagatoarea
simțului de solidaritate între frați,
îndemnătoarea celor buni și dojeni-
toarea celor rătași, apărătoarea
adevărului și a dreptății, și prigo-
nitoarea fără milă a tot ce e fals și
mîncinos, prietina libertății și duș-
mana neîmpăcată a tirăniei, răspân-
ditoare a luminei și izgonitoare a în-
tunecului.*

Ea va căuta și de aci înainte,
să i se poată aplica cuvintele latine
de pe clopotul cel mare al catedra-
lei din Schaffhausen, citate de d-l T.
Măiorescu în scrisoarea sa din numă-
rul jubilar de acum un an:

„*Vivos voco,
Mortuos plango,
Fulgura frang.*“

Sau românește:

„*Pe cei vii îi chiam,
Pe cei morți îi plâng,
Fulgerele n'frâng.*“

Cu această hotărâre își va urma
„Gazeta“ drumul său mai departe și
cu această hotărâre nouă ei condu-
cere apelează cu toată căldura la
onoratul public cetitor, să-i dea și pe
viitor sprijinul său, iar pe vechii co-
laboratori îi roagă, să n'o lipsească
de prețiosul concurs, ei să-i păstreze
aceeași încredere și aceeași bună-
voință, pe care au avut-o față de
foaie, câtă vreme se afla în fruntea
ei fericitul Aurel Mureșianu.

Din parte-ne promitem sărbăto-
rește, că vom căuta să ne arătăm
vrednici de această încredere și bună-
voință.

O pildă de urmat.

Găsiți ceva mai frumos și mai
nobil decât a munci și a lupta pen-
tru binele obștesc? Vom găsi mulți
oameni, cari muncesc, aleargă și obo-
sesc neconținut — dar numai în in-
teresul lor propriu. Câte nu sunt su-
fletele egoiste, sufletele mici, cari ha-
bar n'au de binele obștesc, înaintea
cărora sunt necunoscute noțiunile de
popor, națiune sau patrie. Sunt mulți,
e înspăimântător de mare numărul
acelora dintre ai noștri, pe cari îi lasă
reci și nepăsători orice chestiune de
interes public. Oameni pe cari nu-i
interesează și nu-i doare starea umi-
lită, în care ne-a aruncat porunca ne-
miloasă a sorții, sau mai bine: siabi-
ciunea noastră fără păreche. Avem
mii de cărturari, cari nu contribuie la
înaintarea poporului nostru, la zidirea
casei noastre naționale nici măcar cu o
petricea. Cari viața lor întreagă nu
scriu un șir și nu ridică un singur
cuvânt în apărarea limbei și dreptu-
rilor noastre naționale. Luați la răs-
pundere, sau în sbuciumul de mus-
trare a conștiinței, vor zice acești
egoști: pe acest teren nu putem
contribui nimic la propășirea neamu-
lui nostru, căci Dumnezeu nu ne-a
dăruit talentul de a vorbi sau a scrie.
Dari toți aceștia cari invoacă scuza
amintită, aduc ei oare alte jertfe pe
altarul național? Dacă nu sunt mă-
estrii scrisului sau a cuvântului, aduc
ei — bunăoară — sacrificii materiale?
Sunt membrii la instituțiile noastre
culturale? Sprijinesc ei măcar presa
națională și literatura noastră prin
abonarea ziarelor și revistelor sau im-
pobindându-și casa cu o bibliotecă bo-
gată de cărți românești?

E dureros, dar răspunsul nostru
în cele mai multe cazuri este — ne-
gativ. Nu vorbesc de aceia, pe cari
împrejurările vitrege nu-i lasă să che-
lătuască nici măcar zece bani pentru
scopul arătat. Vorbesc de acei feri-
ciți, pe cari în urma situației mate-
riale și independenței carierei ce o
au, ar trebui să-i vedem în primul
șir de luptă, să-i vedem neobosiți în
luminarea și conducerea poporului.
Și mulți dintre acești chemați a face
politică lipsesc consecuent dela orice
adunare și acțiune politică și nu-i gă-
sești decât cel mult la adunările ge-
nerale a băncilor, în direcțiunea că-
ror bănci nu se genează să se îmbul-
zească ca membrii — eventual — pe
viața întreagă. Și după ce cunoști
aceasta pasivitate încăpăținată a ace-
stor domni, dai cu ochii roată în casa
lor, convins fiind, că vei găsi aci cel
puțin o mulțime de ziare și cărți ro-
mânești. Te-ai înșelat amar. Un ca-
lendar învechit, acoperit de praf și
scaldat în unsoare îți va imprăștia
grăbit orice iluzie și nădejde.

Meditând asupra vieții regretatu-
lui Dr. Aurel Mureșianu, viața plină
de muncă desinteresată pentru neam-
ul său, mi-au venit în minte acești
oameni, a căror mod de gândire și

lucrare este un contrast izbitor față
de fericitul publicist. Caracterul antic
a lui Mureșianu, munca istovitoare de
ziarist pusă în serviciul cauzei romă-
nești să ne servească de pildă. Nu e
suficient să muncim pentru binele no-
stru privat. Fiecare are datoria sfântă
de a contribui la întărirea și propă-
șirea neamului nostru. Astăzi când
soarele libertății politice este departe
încă de a ne încălzi, fiecare trebuie
să vegheze, fiecare trebuie să lucreze
și să fie la postul său, ca nu cumva
să fim striviți de loviturile tot mai
puternice și tot mai cutezătoare ale
adversarilor.

Dr. Ludovic Csato.

+ Bartolomeiu Baiulescu.

S'a dus din mijlocul nostru și
venerabilul protopop Bartolomeiu Bai-
ulescu. O pleurită, pe care și-a
contras-o zilele acestea în urma
unei răceli, i-a tăiat firul vieții
eri dimineață și a învălit în adâncă
jale familia și pe numeroșii săi prie-
tini și stimatori din apropiere și de-
părtare.

Prin moartea protopopului Baiu-
lescu dispărea una din cele mai res-
pectate și venerate figuri ale Bra-
șovului. Omul muncii desinteresate,
distins și neobosit servitor al alta-
rului, inimă nobilă, și-a dedicat viața
întreaga binelui obștesc, luând parte
la toate acțiunile însemnate din viața
culturală și socială a Brașovului, con-
ducând, sfătuind și dând mână de
ajutor la toate mișcările și întreprin-
derile menite să promoveze și să
ducă cu un pas mai departe cauza
românească. Astfel la anul 1869, la
glasul său s'au întrunit pentru pri-
madată Români de inimă din Brașov,
pentru ca să se consulte asupra mijloa-
celor, cum s'ar putea promova ces-
tiunea meseriașilor români din Bra-
șov. După multă stăruință i-a succes
fericitului protopop Baiulescu și so-
ților săi de muncă să înființeze în
anul 1873 „Asociațiunea pentru spri-
jinirea învățăcelilor și sodalilor români
meseriași din Brașov“ cu nobila me-
nire de a forma meseriași români și
a-i sprigini.

Dar nu este acesta singurul me-
rit al său. Ori unde a fost de lipsă
de ajutor sau de sfat, fie pe teren
școlar, bisericesc-cultural sau națio-
nal, fericitul în Domnul a stat în
rândurile prime, luptându-se ca un
ostaș vrednic și neînfrânt pentru a-
jungerea țantei deftipe.

Noi cei dela „Gazeta“ îndeosebi
deplângem în răposatul pe vechul
și credinciosul nostru abonat și fost
colaborator.

În fața sieriului rece stăm cu
sufletul cernit și consternați, căci ve-
dem cum unul după altul dispar din
mijlocul nostru cei mai buni și aleși,
cei mai nobili și cei mai vrednici

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Iunie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 60
Renta de corône ung. 4%	92 85
Impr. câl. ter. ung. în aur 3 1/2%	82 63
Impr. câl. fer. ung. în argint 4%	93.10
Bonuri rurale croate-slavone	94 35
Impr. ung. cu premii	200 50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143.—
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 20
Renta de argint austr. 4 1/10	96 15
Renta de aur austr. 4%	117.45
Renta de corône austr. 4%	96 10
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.70
Losuri din 1860	160 25
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1775 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	751 —
Acții de-ale Băncii austro-ung.	636.80
Napoleondori.	19.04
Mărci imperiale germane	117 50
London vista	240 05
Paris vista.	95 30
Neto italiene.	95 05

Cursul pietei Brașov

Din 28 Iunie n. 1909

Banconote rom. Cump. 18.94	Vend. 19.02
Argint român	18 80
Lire turcesci	21.40
Scris. fonc. Albine 5% 100.—	101.—
Buble Rusesci	2.51
Napoleondori.	19.04
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.—

VAR (Baukalk)

de calitatea cea mai bună stins și nestins furnizează ieftin

Fabrica de ciment

BRASSÓ,

Strada Porții Nr. 15.

(680,3-3.)

Dela librăria „GAZETEI“ Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înscrise este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri literare pentru popor.

„Din lumea basmelor“ de I. T. Mera cu 87 ilustrații originale format octav mare pe 284 pagini. Prețul cor. 3.50 plus 20 bani porto.

N. Iorga „Lupta pentru limba românească“, care conține acte și lămuriri privitoare la faptele din Martie 1906 sâvârșite în Bucuresci. Prețul 1 cor. pl. 10 b. porto.

„Serisori și inscripții Ardeleni și maramureșene“ de N. Iorga, profesor universitar. Format cuart mare hârtie fină pe 533 pagini. Prețul cor. 3.50 bani plus 30 bani porto.

De remnitul pevestitor Sadoveanu: „Mormântul unui copil“. Conține următoarele povestiri: Mormântul unui copil. Păost boeresc. Tu năi iubit. În noaptea anălei nou, O povestire de sărbători. Străjerul, Cel întâi, Plopul, Pastia. Format octav pe 233 pagini. Prețul 2 cor plus 10 bani porto.

I. C. Panfu: „In plasă“. „In Balta“ „Cale grea“. „La Căpș“. „La cărciuma lui Tiriplic“. Schițe din viața delu țerd. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto)

I. C. Panfu: „La țerg“, povestire din viața unui țoban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„Foiletoane“ de Stelian Russu cu cuprinsul următor: „O bucurie de Paști“, „La mănăstirea Sinaia“, „Cad Frunzele“, „Capitanul Ioan“, „La Hănedoara“, „O povestire“, „Lângă Someș“, „La Castelul lui Ioan Hrnade Corvin“. Format Octav mare pe 75 pagne prețul 1 cor. plus 10 bani porto.

Sofia Nădejde „Robia banului“ roman 361 pagine, prețul 2 cor. plus 30 bani porto.

„Vauri alinate“, traduse de Coșbuc, după Carmen Sylva. Cor. 1.50 plus 20 b. porto

A. O. Maior „Biblioteca copiilor“ Vol. I. a apărut în editura „Lucăfărului“ cu o poveste inedită scrisă anume pentru acest volum de Carmen Sylva cu numărăse

ilustrațiuni, costă 1 cor. 60 bani plus 10 bani porto.

„Carnetul Roșu“, o interesantă nvelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. Prețul cu posta —.50 b.

„Caractere morale, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de Ioan Popea. Prețul cor. 2.— b. (cu posta cor. 2.40 b.)

„Cugete și considerațiuni“ din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoșe din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„Novele de Sienkiewicz: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Ianco musicantul.“ Traducere de I. C. Panfu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

„Lira Bihorului“, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani).

„Irintele Nicolae“, schiță din viața preoților de G. Simu Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

„Suspin și zimbire“, poezii și prosă de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„Poesii“ de R. V. Bulicescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„Balade populare“ de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„România Seclesii. Cauzele decalenteilor economice și mijlocele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 bani porto.

„Litice dela Pind“, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan. cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„Năvăliri barbare“, nvelă de L. Blocaș. Prețul 1 corôna, plus 10 bani porto.

„Biblioteca copiilor“ vol. II. de A. O. Maior cuprinsul următor:

Moș-Crăciun, Iertarea, Cățelul neastâmpărat, Crin, Fiecare dalbă, Moș-Sau, Minciuna, Sa-ți fie de învățatuă, Ionăș, Ariciul, Boiera lui Vasile și Bezzele. Această carte scrisă în un limbă u frumoș pe 118 pagini hârtie fină este un potrivit dar de Crăciun pentru copii. Costă cor. 1.60 plus 20 bani porto.

„Dicționar portativ“ româno-german-maghiar de H. Schlandt, broș. à . . . —.20

„Eliția intr-gă: german-maghiar-român, maghiar-german-român și român-german-maghiar“ broș. la un loc . . . —.60

„Biblioteca pentru copii și tinerime“ vol. III 1 cor.

„Dicționar germano-român, pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi. Edițiunea V, broș. 3.60,

„Dicționar româno-german pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi, broș. 3.60,

„Încercări în literatură“ de Ioan A. Lăpădat, broș. —.50

„Ego“. Poezii de Victor Bontescu. Prețul cor. 1.50

„Etimologia limbei române“ de Dr. Sertil Puscariu. Prețul cor. 7.20

Atențiune!

Odăi frumoase spre grădină din nou mobilate sunt de închiriat din 1 Iulie în Strada Fântănei Nr. 23.

Atențiune!

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Ape inerale de celebritate universală din isvórele

VICHY

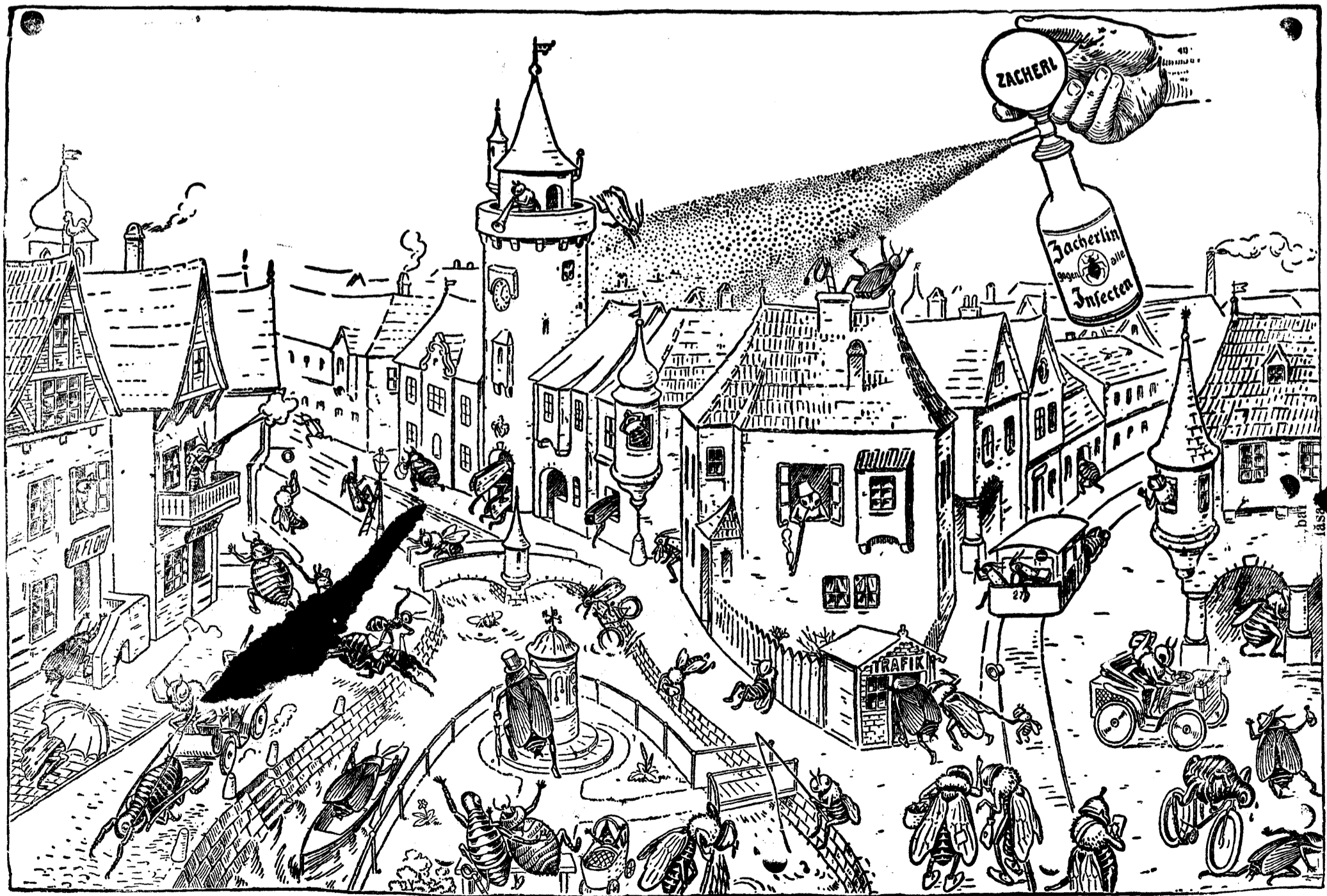
Proprietatea statului francez.

A nu neglija nici odată a consulta medic, care apa să se folosescă din cele trei isvóre

Célestins. Grand-Grille Hôpital.

Se capătă în toate prăvăliile de ape minerale și la farmaci.

16-72 93. B.

Onorabilul comerciant ține de a vinde mușterilor săi „ZA HEULIN“ cerut de ei, care are efect incomparabil de bun, și nu un alt surogat.

Din nefericire nu ai existăsi alti comereciști!

De aceea avertisăm pe amicii veritabilului „Zacherlin“ de a băga bine de seamă, să nu li se vândă sticle cu Zacherlin bine imitate, ei să observe ca numele „Zacherlin“ să fie pus pe ele.